

2024.05.26. Szentháromság vasárnapja

Köszöntés: 1Tim1,17 Az örökkévalóság királyának pedig, a halhatatlan, láthatatlan, egyetlen Istennek tisztelet és dicsőség örökkön-örökké. Ámen. Zsolt 145,3

Olvasmány: 4. Mózes 6, 22-27 Azután így beszélt Mózeshez az Úr: 23 Mondd meg Áronnak és fiainak: Így áldjátok meg Izráel fiait, ezt mondjátok nekik: 5Mózes 21,5; 1Kron 23,13 24 Áldjon meg téged az Úr, és őrizzen meg téged! Zsolt 134,3 25 Ragyogtassa rád orcáját az Úr, és könyörüljön rajtad! 2Mózes 34,6-7; Zsolt 67,2; 80,4.8.20 26 Fordítsa feléd orcáját az Úr, és adjon neked békességet! Zsolt 122,7-9; Ézs 9,5; 57,19; Jer 29,11; Ef 2,14

27 Így mondják ki a nevemet Izráel fiai felett, és én megáldom őket.

Alapige: Ef 1,3-14 Áldott az Isten, a mi Urunk Jézus Krisztus Atyja, aki megáldott minket mennyei világának minden lelki áldásával Krisztusban. 4 Mert őbenne kiválasztott minket magának már a világ teremtése előtt, hogy szentek és feddhetetlenek legyünk előtte szeretetben. 5 Előre el is határozta, hogy fiaivá fogad minket Jézus Krisztus által, akarata és tetszése szerint, 6 hogy magasztaljuk dicsőséges kegyelmét, amellyel megajándékozott minket szeretett Fiában. 7 Őbenne van – az ő vére által – a mi megváltásunk, bűneink bocsánata is; kegyelmének gazdagsága szerint, Kol 1,14 8 amelyet kiárasztott ránk teljes bölcsességgel és értelemmel. 9 Mert úgy tetszett neki, hogy megismertesse velünk az ő akaratának titkát, amelyet kijelentett őbenne 10 az idők teljességének arról a rendjéről, hogy Krisztusban egybefoglal mindeneket, azt is, ami a mennyben, és azt is, ami a földön van. 11 Őbenne lettünk örökösivé is, mivel eleve elrendelttünk erre annak kijelentett végzése szerint, aki mindent saját akarata és elhatározása szerint cselekszik; 5Mózes 7,6 12 hogy dicsőségének magasztalására legyünk, mint akik előre reménykedünk Krisztusban. Zsolt 66,2 13 Őbenne pedig titeket is, akik hallottátok az igazság igéjét, üdvösségetek evangéliumát, és hívőkké lettetek, eljegyzett pecsétjével, a megígért Szentlélekkel, 14 örökségünk zálogával, hogy megváltsa tulajdon népét az ő dicsőségének magasztalására.

A mostani igeszakaszunk akár egy hitvallás is lehetne. Hiszen szépen összefoglalja, azt a fajta hitrendszert, amely kialakul a zsidóságból s az első századokban megszilárdulnak a tanai.

Egy összetett és csavaros fogalmazásokkal teli szakasz ez. Merthogy sok mindenre visszautal. Az Atyával kezd, az Ő áldásaival, teremtésével, elhívásával, kegyelmével, kiválasztásával, meg hogy befogad minket Krisztus által. S ezért hálásak lehetünk, ezért magasztalhatjuk őt, még akkor is, ha van, ami titok marad előttünk, mert a Szentlélek eljegyez, elpecsétel minket.

Még így is bonyolultabb, mint sok más, amit manapság hallunk. Mondhatnánk, hogy ez nem egy jó marketing szlogen. Ez nem egy jó összefoglalás.

Eszembe jut erről egy történet, mikor a teológiai tanulmányaink vége felé az egyik öreg professzorunkkal azt játszottuk az órán, hogy egy-egy igeszakaszt, vagy teológiai tartalmat kellett összefoglalnunk egy nagyon rövid mondatban. Azt hiszem talán csak öt szóba. Küzdöttünk vele, mert nehéz ez, pláne hogyha az ember bele megy a mélységekbe.

Hiszen amikor valamit megmagyarázunk, vagy kutatunk, akkor mélyre megyünk, próbáljuk megismerni a dolgokat, s minél többet tudni arról, hogy mi miként is van.

Itt is sok témát felvet a szakasz, meg maga a levél is, olyanokat melyek mind-mind olyan fontos elemei a teológiai gondolkodásnak, amelyek foglalkoztatták az embereket akkoriban, éppen ezért írt nekik a szerző. S ma is foglalkoznak ezzel teológiai gondolkodók.

Viszont a Szentháromság is egy olyan teológiai rendszer és fogalom, amelynek vannak belső titkai, olyanok, amikre nem láthatunk rá. Éppen ezért használunk sokszor hasonlatokat, képeket a természetből például.

A Szentháromság egységéről gyakran jön elő a kép a vízről.

Hogy a víz is lehet folyékony, lehet szilárd amikor megfagy, és lehet gőz amikor elpárolog. Mindeközben megmarad víznek, H₂O-nak. Nem változik meg a lényege.

Mint a Szentháromságnál is, merthogy azt valljuk, hogy Isten személyében három. Atya, Fiú és Szentlélek, mégis lényegében egy.

S ezt a példát általában a diákjaim szerették, de mai napig nem felejttem el, amikor az egyik nagyon jó fizikás diák megjegyezte, hogy Tanár Úr a víznek lehet még negyedik halmazállapota, lehet még plazma is, hogyha olyan hatások érik.

Persze ez a természetben nem nagyon fordul elő, de jól mutatja ez a bölcs ifjú, hogy a képeink, a hasonlataink, azok sokszor néha kevesek, s hogy nem tudjuk teljességgel befogadni Istent. Nem tudjuk bezárni a fogalmainkba meg a képeinkbe. Amelyek bennünk élnek.

Éppen ezért nagy szükség van a teológiai mélységre. Arra hogy utána járjunk, arra, hogy ne mondjuk azt a konfirmáció vagy egy hitkurzus után, vagy a Biblia végig olvasása után, hogy na akkor én kész vagyok köszönöm szépen.

Tetszenek ismerni a viccet, a lelkésznek is az van írva a sírjára, hogy tanulmányait befejezte. Azaz holtig tanulunk. A hit kérdéseiben is.

S talán azt is megtanuljuk, hogy nem tudunk mindent leírni, meg kizárólag ésszel, rációval felfogni.

Éppen ezért fontosak a mély teológiai kutatások mellett a rövid, velős összefoglalások is. A hitvallások, az egyszerűen megtanulható, magunkkal vihető formák, amik segítenek arra, hogy ne csak megtanuljuk, hanem ráérezzünk is talán, hogy milyen nagy mélység van Isten három személyének egységében, s a hatásukban.

És most már lassan én is megértem, hogy miért akarta anno professzor Úr az egyetemen, hogy játsszunk el a gondolattal, hogy tömörítünk, hogy kicsiben fogalmazzunk meg egy szakaszt.

Mert van, amikor tudni kell ezt összefoglalni, hogy magunkkal vigyük, hogy amikor nincs időnk elmélkedni, s vaskos könyveket olvasni akkor is ott legyen kéznél, vagy talán észnél, és szívnél egy egyszerű mondat, vagy vers, ami emlékeztet.

Van is egy ilyen versforma, ami nagyon sűrű és szigorú szabályok szerint készül. Ez a japán haiku. Három soros, az első öt szótag, a második hét, a harmadik megint öt szótag.¹

Tömör rövid és velős. S nemrég épp találtam egy ilyen haikut, ilyen olyan irományaim között, ami a Szentháromságról szól.

„Három és egy, kész

Nyári agyad töpreng. Ész?

Szíved lüktet. Élsz!”

---

¹ <https://terebess.hu/haiku/magyar/pappn.html>

A hit egészére is igaznak gondolom azt, amit a Szentháromság kapcsán: tisztán ésszel, logikával, megérteni a Szentháromságot nem lehet. De talán más módon jobban megismerhetjük. Lélekkel, szívvel. Annak is helye kell legyen. Mint ahogyan a hitbeli életünkben az értelem, tanult hitformák mellett ott kellene lennie egy bizalomnak is. Mind a kettőnek helye van.

Mint ahogy a kutatásnak, a nagy mély gondolkodásnak, s az egyszerű összefoglalásnak is.

Adja meg az Örök, a Három-Egy Isten, hogy legyen mind a kettőben részünk, s így menjünk előre hitben és értelemben egyaránt. Ámen.

Isten gazdag áldását kívánva,

Kádas Richárd László